

Vergaderjaar 2013–2014

C **Parlementair Onderzoek Privatisering / Verzelfstandiging Overheidsdiensten**

T **VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG** Vastgesteld 2 juli 2014

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning¹ heeft in haar vergadering van 20 mei 2014 gesproken over de brief van de Minister voor Wonen en Rijksdienst van 12 mei jl., waarin hij de Eerste Kamer een notitie over ministeriële verantwoordelijkheid in relatie tot zelfstandige bestuursorganen (zbo's) aanbiedt.² Aanbieding van de notitie vloeit voort uit een toezegging (**T01839**), gedaan tijdens het debat op 21 januari 2014 over de kabinetsreactie op het rapport «Verbinding verbroken?» van de Parlementaire Onderzoekscommissie Privatisering / Verzelfstandiging Overheidsdiensten (POC). Naar aanleiding hiervan heeft de commissie de Minister op 6 juni 2014 een brief gestuurd.

De Minister heeft op 1 juli 2014 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning,
Bergman

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Kox (SP), Sylvester (PvdA) (*vice-voorzitter*), Engels (D66) (*voorzitter*), Thissen (GL), Nagel (50PLUS), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Hermans (VVD), Huijbregts-Schiedon (VVD), Van Kappen (VVD), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), vac. (SP), De Vries (PvdA), De Vries-Leggedoor (CDA), Lokin-Sassen (CDA), Th. de Graaf (D66), De Boer (GL), De Lange (OSF), Ter Horst (PvdA), Koole (PvdA), Van Dijk (PVV), Sörensen (PVV), Schouwenaar (VVD), Kok (PVV), Duivesteijn (PvdA)

² Kamerstukken I 2013/14, C, Q.

**BRIEF VAN DE VOORZITTER VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR
BINNENLANDSE ZAKEN EN DE HOGE COLLEGES VAN STAAT /
ALGEMENE ZAKEN EN HUIS VAN DE KONING**

Aan de Minister voor Wonen en Rijksdienst

Den Haag, 6 juni 2014

De commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning heeft in haar vergadering van 20 mei 2014 gesproken over uw brief van 12 mei jl., waarin u de Eerste Kamer een notitie over ministeriële verantwoordelijkheid in relatie tot zelfstandige bestuursorganen (zbo's) aanbiedt.³ Aanbieding van de notitie vloeit voort uit een toezegging (**T01839**), gedaan tijdens het debat op 21 januari 2014 over de kabinetsreactie op het rapport «Verbinding verbroken?» van de Parlementaire Onderzoekscommissie Privatisering / Verzelfstandiging Overheidsdiensten (POC). De commissie beschouwt de toezegging als voldaan, maar wenst naar aanleiding van de aangeboden notitie twee opmerkingen te maken.

In de eerste plaats is het de commissie opgevallen dat de brief alleen door u, zijnde de Minister voor Wonen en Rijksdienst, is ondertekend, en niet mede door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Naar de commissie meent, was dit wel denkbaar geweest. Hier is namelijk ook aan gerefereerd tijdens het genoemde debat op 21 januari jl.⁴ Kunt u gemotiveerd aangeven of laatstgenoemde Minister constitutioneel gezien een eerste verantwoordelijkheid draagt voor vraagstukken inzake de ministeriële verantwoordelijkheid?

In de tweede plaats heeft de commissie met enige verbazing kennisgenomen van de laatste alinea van uw brief. Deze betreft het door de beide Kamers uitnodigen van medewerkers van zbo's voor hoorzittingen en dergelijke. In dit verband merkt u op dat het niet alleen wenselijk is dat de Minister of Staatssecretaris op de hoogte is van het voornemen een medewerker van een zbo uit te nodigen voor overleg, alsmede dat het ook wenselijk is dat de Minister of Staatssecretaris in de gelegenheid wordt gesteld om de vragen van de Kamers zelf te beantwoorden als deze binnen zijn verantwoordelijkheid vallen, maar tevens dat de Kamers telkens wanneer zij medewerkers van zbo's wensen uit te nodigen, een verzoek daartoe zouden moeten doen via de Minister of Staatssecretaris. De commissie begrijpt deze opmerking volstrekt niet en is bovendien van mening dat deze zich slecht verhoudt tot hetgeen u overigens in de brief naar voren brengt. In de overige delen van de brief worden immers de zelfstandigheid van de zbo's en de beperkte ministeriële verantwoordelijkheid benadrukt. Het is de commissie gelet op deze context niet duidelijk waarom uitnodigingen aan medewerkers van zbo's via de Minister of Staatssecretaris zouden moeten lopen. De commissie stelt een nadere toelichting op prijs.

De commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning kijkt met belangstelling uit naar

³ Kamerstukken I 2013/14, C, Q.

⁴ Handelingen I 2013/14, nr. 16, item 5, p. 81.

uw reactie (bij voorkeur mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) en ontvangt deze graag binnen **vier weken** na dagtekening van deze brief.

De voorzitter van de commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat / Algemene Zaken en Huis van de Koning,
J.W.M. Engels

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR WONEN EN RIJKSDIENST

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2014

Tijdens het debat op 21 januari 2014 over het rapport «Verbinding Verbroken» en de reactie daarop van het kabinet, heb ik naar aanleiding van de discussie over ministeriële verantwoordelijkheid in relatie tot zbo's toegezegd een en ander nog eens in een notitie vast te leggen. Dat heeft geresulteerd in de brief die ik u op 12 mei jl. heb doen toekomen. In uw brief van 6 juni 2014 plaatste u enkele kanttekeningen bij deze brief. Hieronder ga ik daarop in. Ik stuur u deze brief mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

(Mede-) ondertekening

U geeft in uw brief aan dat het u is opgevallen dat mijn brief niet mede was ondertekend door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. U verzoekt mij aan te geven of de Minister voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een eerste verantwoordelijkheid draagt voor vraagstukken inzake de ministeriële verantwoordelijkheid.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties draagt binnen het kabinet een verantwoordelijkheid voor de Grondwet. Dit betekent echter niet dat elke keer wanneer de ministeriële verantwoordelijkheid aan de orde komt, de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de verantwoordelijkheid voor de communicatie met uw Kamer zou moeten overnemen. De brief van 12 mei betrof in de eerste plaats de relatie tussen het kabinet en de zbo's, een onderwerp waarvoor ik een coördinerende verantwoordelijkheid draag. Omdat de inhoud van de notitie niet leidt tot een nieuwe uitleg of toepassing van de ministeriële verantwoordelijkheid was er geen noodzaak om in de ondertekening tot uitdrukking te brengen dat de inhoud ervan wordt onderschreven door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Horen van zbo-bestuurders/-medewerkers door beide Kamers

U plaatst in uw brief enige vraagtekens bij de alinea in mijn brief, gewijd aan het horen van zbo-bestuurders/-medewerkers door beide Kamers. Uw vragen betreffen de wens van het kabinet om Minister of Staatssecretaris op de hoogte te stellen van het voornemen van een Kamer om een zbo-bestuurder/-medewerker uit te nodigen en de reden die aan deze wens ten grondslag ligt, nl. dat de Minister of Staatssecretaris op deze wijze in de gelegenheid wordt gesteld om vragen van de Kamers zelf te beantwoorden als hij van oordeel zou zijn dat de beantwoording van deze vragen binnen zijn verantwoordelijkheid ligt. U geeft aan van mening te zijn dat het feit dat het via de Minister of Staatssecretaris laten lopen van verzoeken tot het horen van zbo-bestuurders/-medewerkers zich slecht verhoudt tot de zelfstandigheid van zbo's en de beperkte ministeriële verantwoordelijkheid.

Een zbo-bestuurder en een Minister of Staatssecretaris beschikken over onderscheiden verantwoordelijkheden in relatie tot een individueel zbo. Indien een Kamer vragen heeft voor een zbo-bestuurder/-medewerker, dan zal het in sommige gevallen niet aanstonds duidelijk zijn op wiens terrein die vragen liggen: op dat van de Minister of dat van de zbo-bestuurder/-medewerker. Het kabinet vindt het een goede zaak dat de Minister of Staatssecretaris na geïnformeerd te zijn over een verzoek van een van de Kamers tot horen van een of meer zbo-bestuurders/

medewerkers in goed onderling overleg met het zbo kan bepalen wie welke vragen het beste kan beantwoorden, gegeven ieders verantwoordelijkheid. Dit overleg past binnen een goede omgang tussen Minister, Staatssecretaris en zbo.

Het kabinet hoopt op deze wijze beide Kamers zo goed mogelijk te bedienen. Het is niet de bedoeling van het kabinet op enigerlei wijze te tornen aan de zelfstandigheid van het zbo, noch aan de mogelijkheid van de Kamers bestuurders/medewerkers van zbo's te horen over taken waarvoor het zbo zelf verantwoordelijk is.

De Minister voor Wonen en Rijksdienst,
S.A. Blok